

DODEWAARD 1981

Enkele honderden aktievoerders warmen zich aan soep in de eettent. Het is vrijdagavond, even voor achten. De tenten zijn opgezet, voorzover mogelijk in de stromende regen. "God is vóór kernenergie", merkt iemand op. Lachen, praten, bekenden begroeten. De sfeer is gemoedelijk...

Zaterdag: de zon schijnt! Al vroeg komen nieuwe demonstranten binnen, bekapt met tenten, rugzakken, tassen, fietsen. Het gekraakte terrein lijkt een bonte lappendeken, op de achtergrond staat grijs en somber het aktiedoel: de kerncentrale van Dodewaard.

het begin

Een gezellig, ludiek en geweldloos begin: op het station Zetten. Andelst worden duizenden aktievoerders opgewacht door orkestjes uit de eigen gelederen. Al zingend trekken we door de zon naar het tentenkamp. Vakantie? We krijgen een stencil, waarop o.a. staat dat Groningen de westblokkade voor z'n rekening zal nemen, samen met Rotterdam, Limburg en Brabant. Op het Grominger overleg is afgesproken dat R'dam zal zorgen voor vrachtwagens vol bouw materiaal voor het atoemdorp (de blokkades). De Groningers nemen meer 'verbindingsmaterialen' mee. Mijn basisgroep heeft landbouwplastic, rollen touw, pakken spijkers en oude hamers (gewelddadig?). Op het stencil staat nogmaals een oproep om de aktie geweldloos te laten verlopen. En een verzoek

om het de buurtbewoners niet te lastig te maken: geen harde muziek 's nachts en geen blokkade voor de nabijgelegen conservenfabriek.

dodewaard moet dicht !!

Hoër Dodewaard moet dicht! voor vann en voor altijd
Dodewaard moet dicht! het is de laatste tijd
we gaan in de nacht tegen spijttel en afval
we kunnen niet gaan wachten op de taal.

Het parlement, daar heb je van op een
schiedt beslissingen op de lange baan.
Door de hilters van het kabinet
wordt te ook niet stop
gezet en Dodewaard wordt dus.....bezet !

We weten dat er wat problemen kan
en we hebben ook een rampplan,
de inhoud is toch wel te not,
de kerncentrale met
voor echte veiligheid.....op slot !

De status van de zeker de R.R.
die deze ket. kan we berijde mee,
meer en er daar dus ook n's allen staan
zal een juist spijttel worden gezet.
wij zijn niet zonder verp.....te staan !

NUMMER 1981 STOKS GEMILLA

bouwmateriaal

Als iedereen aangekomen is op het tentenkamp, vertrekken we naar blokkade-west: zingend, met spandoken, bouw materiaal tussen ons in. Bij de zgn. 'dranghekken' worden we via een megefoon gesommeerd ons materiaal achter te laten. Het lijkt een spel; we lopen gewoon door en de agenten kijken toe.

Later zegt Feijlbrief (kommandant van politie): "Wij konden de materialen niet overal tegenhouden".

(NOS-journaal)
Collectie Stichting Loka

www.loka.org
Gedigitaliseerd 2015

robots

Bij de centrale aangekomen, blijkt dat we tot de brug kunnen komen. Verwondering alom; we hadden verwacht dat we, net als vorig jaar, op grote afstand gehouden zouden worden door prikkeldraadversperingen. De verwondering slaat om in verwarring als blijkt dat achter ons M.E.-busjes de weg terug afsluiten.

Haastig worden er wat barrikades opgeworpen; van het bouwen van een atoomdorp komt niets, de sfeer is te geladen.

Met een aantal andere mensen besluit onze basisgroep vóór de barrikade te gaan zitten. M.E. vlak voor onze neus; halmen, schilden, wapenstokken.....robots.

De M.E.'ers zetten hun gasmaskers op, het laatste restje mens verdwijnt.

Gas? Geen ze nu gas gebruiken? "Maar dat kan toch niet? Verbijterd kijken we om ons heen; achter ons een barrikade, links van ons een uitloper van de Waal, rechts beneden aan de dijk prikkeldraad en vóór ons de M.E.

van Tijn (minister van binnenlandse zaken), vóór het weekend: "De M.E. zal alleen als uiterste middel worden ingezet".

Goldberg (wnd. burgemeester van Dodewaard): "Ik verwacht niet dat het tot een konfrontatie zal komen". (NOS-journaal)

t raangas

Maar voordat we weg kunnen komen, klinkt het: "In naam der wet, verwijdert u, of geweld zal worden gebruikt, M.E. naar voren...." Pats, de eerste klap is uitgedeeld.

"geen geweld, geen geweld", roepen we nog, maar daar valt de eerste traangasgranaat al. Vanaf nog geen meter afstand spuit het gas in onze gezichten.

Ik kan geen adem meer halen, ik stik! Opstaan, dijk af, over het prikkeldraad heen, ik zie niks meer, op de grond liggen mensen, ik struikel, val bijna, loop weer door..... Waar zijn de anderen van m'n basisgroep? Ik probeer m'n ogen open te houden, tranen stromen over m'n wangen, m'n hele gezicht brandt.... Ik grijp een hand van iemand, een onbekende, die bij me in de buurt loopt. Hand in hand strompelen we verder. Door een boomgaard, door slootjes, over takken. Ik heb een gevoel alsof ik moet overgeven.....

We proberen wat te zingen, maar het klinkt ijl en niemand valt ons bij. "Dodewaard gaat dicht!!" Schreeuwen helpt beter tegen angst.

Als ik weer om me heen kan kijken, schrik ik als ik zie hoe iedereen eruit ziet; het zijn net lijken: spierwit, rode ogen, geschokt, brakend. Sommigen zijn bijna hysterisch.

Feylbrief: "CS-gas is hinderlijk, niet schadelijk. Het werkt een beetje op de ademhalingsorganen". (NOS-journaal)

De Telegraaf: "Het veelvuldig gebruik van simpel traangas heeft als succesvol wapen om de actievoerders op afstand te houden, voorkwam hardere confrontaties en hield het aantal slachtoffers beperkt tot tien lichtgewonden, onder wie twee ME'ers (ma 21 sept).

Volgens het protocol van Genève behoort CS-gas tot de giftige wapens, die niet gebruikt mogen worden in oorlogen. Volgens onze vorige minister van Binnenlandse Zaken, Wiegels, is Nederland het daarmee eens. Edter: "Noch het protocol van Genève, noch enige andere internationale overeenkomst..... verbieden het gebruik van traangas door de Nederlandse Politie bij de handhaving van de openbare orde" (Volkskrant, 22 sept)

Telegraaf 21 sept: "Vernielingen aan wegen, boomgaarden en landerijen, veroorzaakt door van alle kanten oprukkende demonstranten, zijn groot".

Wat later kijken we machteloos toe hoe de blokkades op de ander wegen, net als bij ons, ontruimd worden... We besluiten toch terug te gaan naar de Westblokkade. Als we daar komen, blijkt er maar een kleine groep actievoerders te zitten. Het weinige bouwmateriaal dat er was, is al in beslag genomen door de M.E. Dan maar een menselijke blokkade... De M.E. slaat hard in op deze levende blokkade, telkens als er een busje met arrestanten of werknemers of "verse" ME'ers langs moet (de Westblokkade blijkt de aan- en afvoerroute te zijn). We houden het niet, met zo weinig mensen, en een zo fors van wapens gebruik makende tegenstander...

Goldberg: "De continuïteit van het werk moet natuurlijk verzekerd worden" (NOS-journaal).

effektieve blokkade

Naar buiten toe werd gesuggereerd dat wij een effektieve blokkade zouden (willen) houden: alsof dat mogelijk was! In elk geval kunnen werknemers, zoals vorig jaar is gebleken, uitstekend via de Waal worden verplaatst. Maar intussen is die zgn veratoring van de werkzaamheden als reden gebruikt om er flink op los te slaan.....

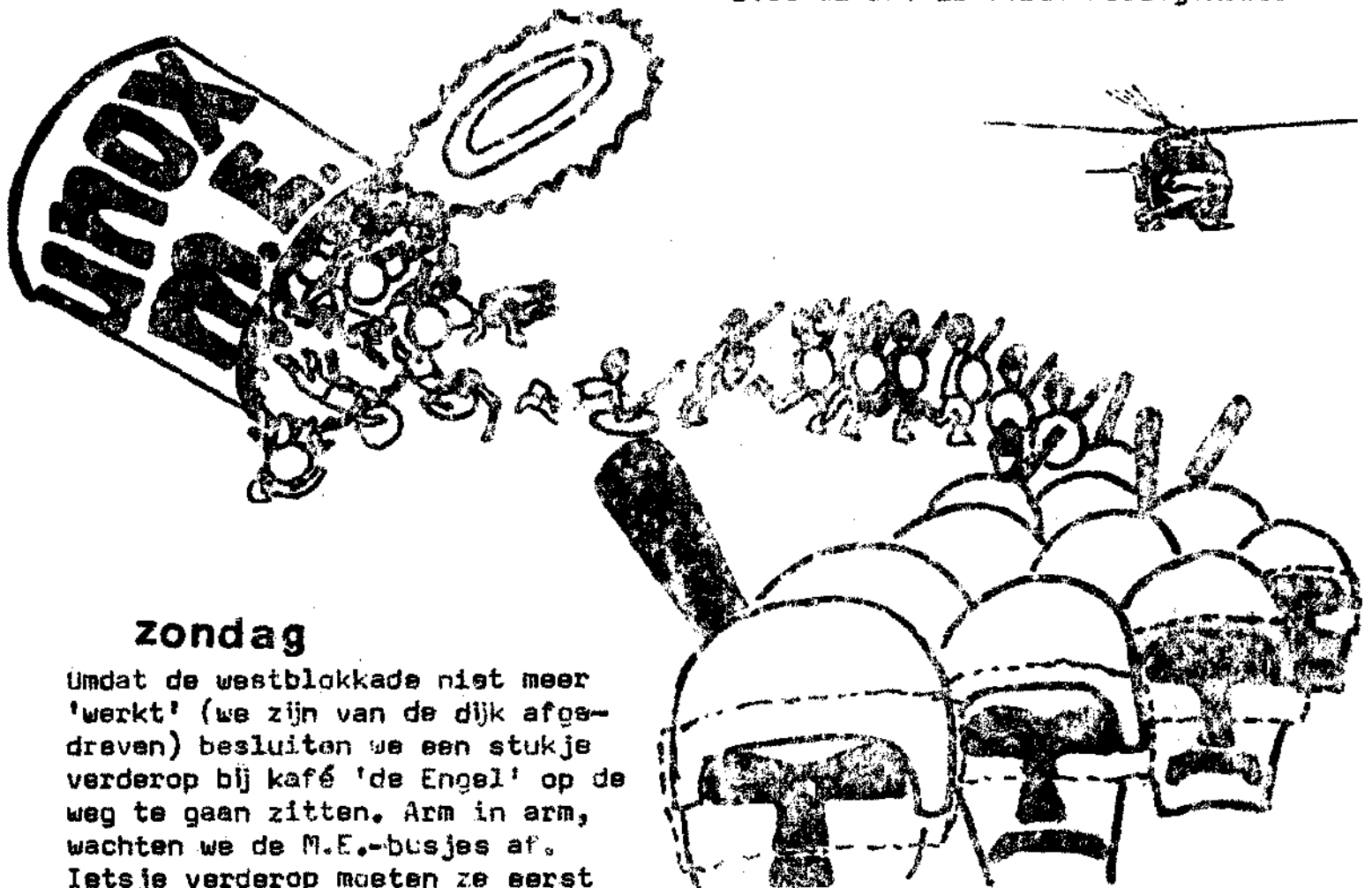

Telegraaf: "De werkzaamheden hebben nauwelijks hinder ondervonden van de ongeregeldheden" (21 sept).

woede

Het akeligste moment voor mij was die zaterdag toen de M.E. een jongen die op de grond in de blokkade zat, meerdere malen sloeg, ook op het hoofd. Hij raakte buiten wesen en werd door vrienden aan de kant gesleept. De M.E. rukte verder op en sloeg nogmaals in op de jongen die in het gras lag... Op dat moment voelde ik me woedend: Ik schreeuwde tegen de M.E.'ers, voelde me voor het eerst echt agressief. En verbijsterd, dat zoiets bestaat... in onze 'vrije' samenleving. Terwijl ik vloekte, liepen de tranen me over de wangen en dat zag ik bij vele anderen. Angat, verbijstering en verbittering. Ik zet bij een volgende actie toch maar een helm op, , , , , ,

modder en wat stenen (de Telegraaf spreekt van zwaar materiaal). Even uitstel
We worden gesommeerd om weg te gaan, op vriendelijke manier ('Ik begrijp uw motieven...'). Als we blijven zitten, wordt er eerst gesleept, d.w.z. mensen worden opgepakt en aan de kant van de dijk gezet resp. gegooid, waar ze naar beneden rollen. Na twee rijen 'slepen', worden de M.E.'ers teruggeroepen. Eén, die tegen het bevel in tóch prikt met z'n wapenstok, blijft daar mee doorgaan. Wordt tenslotte door z'n collega's weggehaald. Want nu mogen ze allemaal met hun wapens erop af. Ze moeten van de kommandant hun gasmaskers opzetten. Een deel van de groep verlaat hierop de blokkade: het is onmogelijk gebleken je te verzetten tegen traangas. Loos alarm? Er wordt meedogenloos

Zondag

Omdat de westblokkade niet meer 'werkt' (we zijn van de dijk afgedreven) besluiten we een stukje verderop bij café 'de Engel' op de weg te gaan zitten. Arm in arm, wachten we de M.E.-busjes af. Ietsje verderop moeten ze eerst een barrikade opruimen van takken

op in gehakt, mensen rollen de dijk af. De wapens winnen het uiteindelijk weer.

Telegraaf: 'In de ochtend werd aan de westzijde van de centrale een volstrekt vreedzame menselijke blokkade uiteengeslagen, "iets dat in principe niet de bedoeling was", aldus burgemeester Goldberg. Volgens hem heeft de overheid zo lang mogelijk een mild beleid gevoerd. "Achteraf ben ik blij dat er geen doden zijn gevallen", aldus Goldberg'.

onmenselijk

Deze onmenselijke ontruimingen tekenen het hele verloop van de actie. Elke keer als we op de dijk gaan zitten, worden we er binnen de kortste keren weggeslagen of 'weggetreend'. Zaterdagavond worden op blokkade Oost zelfs politiehonden ingezet en ook stillen met traangasspuitbusjes (waarmee ze in je gezicht spuiten, waardoor je tijdelijk verlamd raakt) worden veelvuldig gesignaleerd. 's Zondags wordt de balans opgemaakt: ongeveer 100 gewonden aan onze kant, 2 aan politie-zijde, 7 arrestaties.

geweldloos?

Onze basisgroep begon vóór de Dode-waardactie van verleden jaar als een echte pacifistenklub. We zouden nooit geweld gebruiken, barricademateriaal was uit den boze, helmen en leren jasjes werkten provocerend dus dat zouden we niet aantrekken. Als andere mensen daar anders over dachten, hadden we daar geen goed woord voor over.

Na een jaar aktievoeren, en zeker na dit grove optreden van de overheid (één van ons is het ziekenhuis in geslagen) zijn we niet meer zo zeker van onze zaak.....

Het ergste is dat op deze manier alle aandacht van het (kern)energie-probleem wordt afgeleid, zoals ook uit dit stuk weer blijkt.

Miriam en Karin

